Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı Dergisi
https://canakkale.dergi.comu.edu.tr/

Demokrat Parti Döneminde Troia Üzerinden Çanakkale'yi Turizm Şehri Haline Getirme Projesi**

Project to Turn Çanakkale into a Tourist City via Troy During the Democratic Party Era

Mithat ATABAY[1*]
[1]*Dr. Öğr. Üyesi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Tarih Bölümü*

MAKALE BİLGİSİ
Araştırma Makalesi / Derleme Makale vb.
Geliş Tarihi: 22.08.2025
Kabul Tarihi: 13.10.2025

Anahtar Kelimeler:
Troia, Çanakkale, müze

ÖZ

Batı dünyası ile bütünleşme düşüncesine sahip olan Demokrat Parti, on yıllık iktidarı sırasında Türkiye'nin tanıtımı ve kalkınması için tarihi ören yerlerine önem verdi. Bu bağlamda Troia'nın tanıtımı için bir dizi çalışmalara başlandı.

İlk etapta idari açıdan daha evvel bölgeye giriş-çıkışlar için İçişleri Bakanlığı'ndan alınan izinler kolaylaştırılarak bu konuda Valilik yetkilendirildi. Çanakkale'den başlanarak Troia'ya kadar bir sahil yolunun yapılması düşüncesi ortaya atıldı. Troia'ya ulaşım için kullanılan mevcut yol asfaltlandı. Troia ören yerinde bir müze kurulması çalışmalarına başlandı ve küçük bir müze kuruldu. Tanıtım amacıyla broşürler hazırlandı. Ayrıca Troia ile ilgili olarak ilk kez "Troia Pulları" bastırıldı.

Demokrat Parti'nin Çanakkale'nin bir turizm şehri olması konusunda Troia'yı ön plana çıkarması oldukça manidardı. Zira dönemin iki Turizm ve Tanıtma Genel Müdürü de Çanakkaleliydi.

Makalede belgelere dayanarak Demokrat Parti döneminde Troia üzerinden Çanakkale'nin bir turizm şehrine dönüştürülmesi projesi anlatılacaktır.

ARTICLE INFO
Research Article / Review Article etc.
Recieved: 22.08.2025
Accepted: 13.10.2025

Keywords:
Troia, Çanakkale, museum

ABSTRACT

Intergration with the Western world thought the Democratic Party, which has, promotion of Turkey during a decade in power, and gave importance to the development of the historical ruins. In this context, a series of studies fort he promotion of Troia began.

In the first place, the administrative departments of the Ministry on Inteerior were made easier to enter and exit the region, and the governorate was authorized in this regard. Starting from Çanakkale, the idea of constructing a coasttal road to Troia was put forward. The existing road used for transportations to Troia was paved. The construction of a museum at the ruins of Troia was started and a small was established. Brochures were prepared for presentation purposes. Also fort he first time in connection with Troia "Troia Stamps" were printed.

It was quite meaningful fort he Democratic Party to put Troia ahead of Çanakkale as a tourist city. Because two General Director of Tourism and Promotion of the period was born in Çanakkale.

Based on the documents in the article, the Project of transforming Çanakkale into a tourism city via Troia during the Democratic Party period will be explained.

[*] **Sorumlu yazar.**

[*] matabay@comu.edu.tr / ORCID: 0000-0002-4218-6697.

[**] Bu makale, 25-27 Ekim 2018 tarihlerinde 2018 Troia Yılı anısına Çanakkale›de düzenlenen "Troia'dan Çanakkale'ye İnsanın, İnancın ve Mekânın İnşaası: Değerler ve Şehir Kongresi"ne sunulan bildirinin gözden geçirilmiş ve genişletilmiş halidir.

GİRİŞ

1952 yılının Şubat ayında Çanakkale Milletvekili Kenan Akmanlar'ın da içerisinde bulunduğu bir ekonomik kalkınma planlama heyetinin Çanakkale'ye geleceği açıklandı. Bu heyet, Çanakkale'nin bütün ekonomik değerlerini etüt ettikten sonra bir kalkınma planı hazırlayacaktı.

Çanakkale Valisi Safaeddin Karanakçı 1 Şubat 1952 tarihinde bir komisyon oluşturarak gelecek olan planlama heyetine gerekli olan bilgileri hazırlamaya başlayacaktı. Çanakkale'yi kısa sürede ekonomik açıdan hak ettiği seviyeye çıkaracağı düşünülen bu kurula tüm Çanakkalelilerin yardımcı olması isteniyordu[1].

Ankara'dan gelen "Çanakkale İktisadi Tetkik Heyeti" çalışmalarına 4 Şubat 1952 Pazartesi günü başladı. Heyet üyeleri Vali Safaeddin Karanakçı, milletvekilleri Kenan Akmanlar, Ömer Mart ve Nusret Kirişçioğlu[2] ile birlikte ilçeleri gezmeye başladılar. İlçelerde müstahsil, halk ve her sınıf meslek erbabı ile görüşmeler yaparak notlar aldılar[3]. Heyet ilk toplantısını Özel İdare binasında Vali Safaeddin Karanakçı'nın başkanlığında 5 Şubat günü saat 15.00'te yaptı. Toplantıya Çanakkale'nin tüccarları, meslek erbapları ve bu konuda düşüncelerinden yararlanılabilecek vatandaşlar katıldı. Vali kısa bir açış konuşması yaptıktan sonra Çanakkale Milletvekili Kenan Akmanlar, Çanakkale'nin kalkınma planlarının yapılabilmesi için önce etütler yapılmasının gerektiğini ve daha sonra planlamaya gidilmesinin gerektiği üzerinde durdu ve Çanakkalelilerin çalışma sırasında her türlü kolaylığı "Çanakkale İktisadi Tetkik Heyeti"ne yapmalarını istedi. Bundan sonra "Çanakkale İktisadi Tetkik Heyeti *Başkanı*" Ahmet Cemil Conk söz aldı ve Çanakkale'nin her alanda kalkındırılması için çalışma yapılacağını ve hazırlanacak rapor çerçevesinde bir plan dâhilinde bunun hayata geçirileceğini açıkladı[4]. On dokuz kişiden oluşan bu heyet Çanakkale'de elli beş gün çalıştıktan sonra "Çanakkale İlinin İktisadi Tetkiki" adıyla bir rapor hazırladı. Bu raporda Çanakkale'nin ekonomik ve soysal durumu bir bütün olarak ele alınmış ve bu temele dayanarak bölgenin ekonomik açıdan kalkınması için alınacak tedbirler ile yapılacak işler üzerinde durulmuştur. Rapor yapıcı bir ruh haliyle kaleme alınmış ve yapılan eleştirilerin olumlu olmasına dikkat edilmiştir. Güçlük ve aksaklıkların giderilmesi konusunda düşünülen çözüm önerileri ve tedbirlerin Türkiye'nin içinde bulunduğu şartlara ve olanaklara uygun olmasına, taraflara büyük külfet yüklememesine özen gösterilmişti.

"Çanakkale İlinin İktisadi Tetkiki" adlı raporda Çanakkale turizmine de yer verilmiş ve Çanakkale turizmi daha ziyade ülke dışında yabancılar tarafından tanınan "*Truva=Troia*" üzerinden planlanmıştır. Bu kapsamda önce Truva yolunun durumuna yer verilmiştir. Raporda yol konusunda "*Truva'nın turistik değeri dolayısıyla ehemmiyeti büyüktür. Yolun bugünkü vaziyeti her mevsimde motorlu vasıtaların geçmesine elverişli değildir. Bu yolun devlet yolları arasına alınarak daimi bakımla senenin her mevsiminde iyi vaziyette bulundurulması işi ehemmiyetle ele alınmalıdır. İmkân hâsıl olduğu takdirde, Çanakkale'de Truva'ya kadar olan güzergâhın asfaltlandırılması yerinde olacaktır"*[5] değerlendirilmesinde bulunulmaktadır.

"*Turizm*" başlığı altında yer alan ve raporda yaklaşık iki buçuk sayfa tutan kısımda bir sayfa Truva'ya ayrılmıştır. Truva'nın kısa bir tarihçesinden bahsedildikten sonra ve diğer tarihi yerlerden söz edildikten sonra Çanakkale'nin turizm durumu şöyle değerlendirilmektedir:

"Çanakkale ili hâlihazırda, dünya turistlerini barındırabilecek bir durumda olmadığından bu hususta ilk önce

1 "Şehrimize Ankara'dan Bir Mütehassıs Heyet Geliyor," Çanakkale, yıl:37, sayı:1290 (2 Şubat 1952), s.1-2.

2 "Milletvekillerimiz Şehrimizde," Çanakkale, yıl:37, sayı:1291 (9 Şubat 1952), s.1.

3 "Çanakkale'yi İktisaden Tetkik Eden Heyet İlçelerimizde," Çanakkale, yıl:37, sayı:1291 (9 Şubat 1952), s.1.

4"Çanakkale'de İktisadi Etütler: İlk Toplantıda Belirtilen Fikirler," Çanakkale, yıl:37, sayı:1291 (9 Şubat 1952), s.1.

5 A.C. Conk, Çanakkale İlinin İktisadi Tetkiki, İstatistik Genel Müdürlüğü Teksir Dairesi, Ankara 1952, s.25-26.

halledilecek iş, bu yolda teşkilatlanma ve lükse kaçmadan gelen turistleri her bakımdan memnun edecek bir otel, lokanta ve gazinonun bir an evvel vücuda getirilmesidir. Bu iş halledilmeden, hiçbir turistin buraya gelmesi teşvik edilmemelidir. Çünkü bunlar halledilmeden buraya gelecek turistler bu mıntıka içinde lehte *bir propagandacı değil, bir anti-propagandacı olabilir.*"[6]

Turistik yollar açısından da Truva'ya gidecek müsait başka bir yol olmadığına vurgu yapılarak ana şoseye altı kilometre olan Truva yolunun iyi durumda olmadığı ve mutlaka turistik yolların devlet yolları içerisine alınması zorunlu görülmektedir.

Hem ekonomik hem de turizm açısından genelde Çanakkale özel de ise Truva için bir diğer sorun, "*askeri yasak bölgeler*" konusudur. Zamanında ordu tarafından istimlâk edilmiş olan binlerce hektarlık arazi terk edilmiş bir vaziyette durmaktadır. Binalar ve kışlalar boş bırakılmış, korunamamış, harap olmaya terk edilmiş durumdadır. Bunların tamamen yıkılıp mahvolmadan istifade edilmesi gerekmektedir. Yabancı turistlerin bu bölgeye girmesine ait formaliteler ise ayrı bir sorunu oluşturmaktadır. Truva harabelerini gezmek isteyen bir turist İçişleri Bakanlığı'ndan izin almak durumundadır.

"Çanakkale İlinin İktisadi Tetkiki" adlı raporun "*Netice ve Tavsiyeler"* başlıklı kısmında yine turizm konusunda Truva'nın önemine[7] bir kez daha vurgu yapıldıktan sonra Başbakanlık Basın Yayın-Turizm Genel Müdürlüğü'nün turizmin çeşitli safhaları üzerinde teşkilatlanması, askeri yasak bölgelerin ya tamamen kaldırılması, bu mümkün olmuyorsa sahaların sınırlandırılması ve formalitelerin azaltılması önerilmektedir[8].

Bu olumsuzluklar ve sorunlar içerisinde Truva'yı ziyaret etmek için 1952 yılı Nisan ayında Yunanistan'dan iki yüz elli kişilik bir turist kafilesi gelecekti. Gelmeden önce Denizyolları Acenteliği ile temasa geçerek Truva'yı ziyaret edip edemeyeceklerini sormuşlar ve "*muvafık ve müspet*" cevap verilmesi üzerine Çanakkale'ye gelmeye karar vermişlerdi[9].

İç ve dış turizme hizmet etmek amacıyla 23 Nisan 1952 tarihinde "Çanakkale Turing Kulüp" kuruldu[10]. Vali Safaeddin Karanakçı'nın girişimleriyle faaliyete geçen kulüp Çanakkale'de turizm açısından önemli bir adımdı. Ayrıca Truva'nın bulunduğu sahanın askeri yasak bölge olması sebebiyle orayı ziyaret etmek isteyenlerin Ankara'dan İçişleri Bakanlığı'ndan izin alma zorunluluğu değiştirilerek bu yetki Çanakkale Valiliği'ne verildi. Çanakkale Valiliği bundan böyle "İzin Vesikası" adı verilen ve Çanakkale Emniyet Müdürlüğü tarafından imzalanan bir belge ile turistin isminin yer aldığı Truva'ya hangi yolu takip ederek gidip-geleceğini belirten bir düzenleme yaptı. Bu belge sadece üzerinde yazılan günün akşamına kadar geçerli olacaktı. Ayrıca Anadolu tarafında Truva ile Gelibolu Yarımadası'nda Seddülbahir yollarının da "*ikmaline başlanacağı*" açıklandı. Hiç şüphesiz bu konularda hızlı bir faaliyetin başlamasında Çanakkale eski valisi Raif Tek'in İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı[11] ve Halim Alyot'un[12] da Basın-Yayın ve Turizm Genel Müdürü olmasının etkisi bü-

[6] A.g.e., s.231-232.

[7] A.g.e., s.236-237.

[8] A.g.e., s.299.

[9] Şehrimize Gelecek Turistler," Çanakkale, yıl:37, sayı:1299, 5 Nisan 1952, s.1.

[10] "Turing Kulüp Törenle Açıldı," Çanakkale, yıl:37, sayı:1302, 26 Nisan 1952, s.1.

[11] "Valimiz İçişleri Bakanlığı Müsteşar Muavinliğine Tayin Olundu," Çanakkale, yıl:36, sayı:1263, 21 Temmuz 1951, s.1.

[12] 1950-1954 ve 1956-1957 yılları arasında Basın-Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü görevinde bulunan, Halim Alyot, 1909'da Hanya, Girit'te doğan Halim Alyot, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirmiş, Fransa'da Sarbonne Üniversitesi'nde Felsefe ve Paris Hukuk Fakültesi'nde doktora yapmıştır. İçişleri Bakanlığı'nda Hukuk Müşavirliği yapan Alyot, bir süre gazetecilik de yapmış, 3 Temmuz 1950'de Genel Müdür Ahmet Şükrü Esmer'in yerine vekâleten, aynı yıl 3 Temmuz'da da asaleten Basın Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü'nü yürütmüş, mecburi izinle ara verdiği görevine 9 Kasım 1951'de dönerek 29 Mayıs 1954 tarihine dek sürdürmüştür. Türk-Balkan Talebe Cemiyeti Başkanlığı ve Strasbourg Avrupa Konseyi Üyeliği yapmıştır. Basın Yayın ve Turizm Genel Müdürü görevi sırasında Demokrat Parti'den 11. Dönem Çanakkale milletvekili olarak Meclise girmiştir(1957).Halim Alyot 1970 yılında vefat etmiştir. 1956-1957 yıllarında da bu görevi sürdürdü.

yüktü. Daha sonra bu görevi yine bir Çanakkaleli olan Muammer Baykan[13] üstlenecekti. Dr. Hâlim Alyot turizm konusunda; *"Memleketin yabancılara tanıtılmasının ekonomik kalkınmaya birinci derecede amil olacağı mülahazası ile diğer memleketlere imtisalen turizme ilk planda yer vermeği bir vecibe bilerek, bu faaliyetimizi memleket çapında geliştirmek yolunu tuttuk"*[14] diyerek turizme verilen önemi vurguluyordu. Bu konuda Cumhurbaşkanı Celal Bayar da; *"Memleketimizde turizmin inkişafı, turizm endüstrisinin kurulması ve buna muvazi olarak hariçte neşriyat ve propaganda işleri, ehemmiyetle üzerinde durulacak konulardır"*[15] *şeklinde konuşarak Türkiye'nin ve Demokrat Parti Hükümeti'nin bu konuda çalışmalara başladığını ifade ediyordu.*

Çanakkale'nin turizm açısından gelişmesi için bu planlama ve girişimler yapılırken 1953 yılında Yenice'de meydana gelen deprem, çalışmaları bir süre sekteye uğrattı. Bu arada ulaşım açısından önemli bir gelişme oldu. Çanakkale Havaalanı 19 Eylül 1953 tarihinde törenle hizmete girdi. Çanakkale Havaalanında uçuşlar, Çanakkale-Bandırma-İstanbul olarak gerçekleşmekteydi ve uçaklar 22 kişilikti. Çanakkale-İstanbul seferi 45 dakika sürüyordu. Bu uçak seferlerinin bedeli ise 25 liraydı[16]. Havayolunun başlaması turizm açısından da önemli bir gelişmeydi.

1954 yılında Türkiye'de seçimler yapıldı ve seçimleri yine Demokrat Parti büyük bir çoğunlukla kazandı. Yeni iktidar döneminde ülkenin tanıtımına ve turizmine daha da önem veren iktidar basın, yayın ve tanıtım broşürleri ile turizm yörelerini ön plana çıkarmaya başladı. Bu amaçla Antalya, Bursa, İstanbul, Ankara, Konya, Kayseri, Çanakkale-Truva, Amasra, Akçakoca, Efes ve Bergama gibi turizm bölgelerini tanıtan yayınlar yaptı. Çanakkale Valiliği de "Çanakkale" adlı bir tanıtım kitabı hazırladı. Bu kitap Vali İhsan Sabri Çağlayangil döneminde tamamlandı ve Cemal Tarlan döneminde yayınlandı.

Vakıflar Genel Müdürlüğü 1955 yılında Çanakkale'de turistik bir otel yaptırmak için bir girişim başlattı. Bu çerçevede Çanakkale Belediyesi ile temasa geçerek Çanakkale'nin sahil kısmında bir yerde bu otelin yapılmasının Çanakkale turizmi için çok yararlı bir hizmet olacağı düşünüldü.

Çanakkale Belediye Meclisi sahilde bulunan ve mütareke döneminde İngilizlerin hapishane olarak kullandıkları, 1955 yılında ise ambar olarak işlev gören "*Kırmızı Bina*" veya "*Kırmızı Ambar*" diye bilinen yeri çok cüzi bir fiyatla Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne devretti. Belediye Meclisi tarafından alınan bu karar sonrasında Vakıflar Genel Müdürlüğü hemen otel yapılacak olan 1800 metrekare arsanın tapusunu aldı. Vakıflar Genel Müdürlüğü otelin planlarını çizdirdi ancak daha sonra planda büyük bir tadilat yaparak bu otelin daha büyük ve daha modern şekilde yapılmasına karar verdi. Plan ve projeler tamamlandıktan sonra 1955 yılı Mayıs ayı başında binanın yapımı için ihaleye çıkılması kararlaştırıldı. Yapılacak olan otelin maliyeti yaklaşık yarım milyon lira olarak hesaplandı[17].

23 Mart 1955 günü Çanakkale Valiliği ile Vakıflar Genel Müdürlüğü arasında varılan mutabakat çerçevesinde yapılacak otelin kesin planı üzerinde anlaşmaya varıldı. Yeni plana göre; otelin oda sayısı 16'dan 22'ye, yatak adedi de 45'ten 50'ye çıkarıldı. Otelin iki odası apartman şeklinde oturma salonu, banyo ve dört oda-

[13] 1919 yılında doğan Muammer Baykan, İstanbul Üniversitesi Hukuk ve İktisat Fakültelerini bitirdikten sonra New York Colombia Üniversitesi'nde Devletler Hukuku ve Diplomasi doktorası yapmıştır. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Asistanlığı, Birleşmiş Milletler Vesayet Konseyi Raportörlüğü, Birleşmiş Milletler Uzakdoğu ve Güneydoğu Asya Siyasi Mıntıka Mütehassıslığı, Basın Yayın ve Turizm Umum Müdürlüğü, BM Kore Komisyonu Başkanlığı görevlerinde bulunan Baykan, 2. Dönem Çanakkale Milletvekili olarak da TBMM'de yer almıştı. Muammer Baykan, 22 Kasım 2010 günü 91 yaşında Ankara'da vefat etti.

[14] Halim Tevfik Alyot, "Yükseköğretim Gençliği ve Turizm Davamız," *Gençlik ve Turizm,* sayı:1, 15 Ocak 1953, s.2.

[15] A.g.m.., s.3.

[16] "Çanakkale-İstanbul Arasında Hava Seferleri," Çanakkale, yıl:38, sayı:1370, 29 Temmuz 1953, s.1.

[17] "Evkaf Genel Müdürlüğü'nün Yaptıracağı Turistik Otel Yakında İhaleye Çıkarılacak," *Kale,* yıl:2, sayı:509, 4 Mart 1955, s.1.

dan oluşacaktı. Her odada banyo ile her türlü konfor bulunacaktı[18]. Otelin ihalesinin Nisan ayında yapılması kararlaştırıldı[19]. 11 Ağustos 1955 tarihinde yapılan ihaleyi Kenan Değerli ve Hakkı Elbirlik Firması 561.083 lira 63 kuruşa kazandı. Otelin inşaatı bir sene içerisinde bitirilecekti. İhaleyi kazanan Kenan Değerli daha önce Çanakkale'de Kirazlı Verem Sanatoryumu, Çanakkale Lisesi ve Çanakkale Sanat Enstitüsü binalarını da yapmış dürüst bir müteahhitti[20]. Ancak Çanakkaleliler milletvekilleri ve bakanlara başvurarak bu ihalelerin Ankara'da yapılmasına itiraz ettiler ve ihalenin Çanakkale'de yapılmasını istediler. Bunun üzerine otel ihalesi 20 Eylül 1955 tarihinde ikinci kez yapıldı. İlk ihalede Kenan Değerli ve Hakkı Elbirlik Firmasına 561.083 lira 63 kuruşa ihale edilen otelin ikinci ihalesi Ankaralı Müteahhit Mühendis Nejat Büyükkürkçü tarafından % 7.5 fiyat kırmak suretiyle 519.002 lira 36 kuruşa alındı. Bu durumda Vakıflar Genel Müdürlüğü ilk ihaleyi bozdurup bu ihalede 42.051 lira tasarruf yapmış oldu[21]. Böylece Çanakkale turistik bir otele kavuştu. İsmine de "*Vakıf Truva Oteli"* adı verildi[22].

1955 yılında Truva konusundaki en önemli gelişme Truva yolunun yapılması ve Truva'da bir müze açılması oldu. Vali Cemal Tarlan, Truva'ya büyük önem veriyordu. Truva harabelerinin temizlenmesi, tanzim edilmesi ve içerikliklerinin etiketlerle açıklanması yanında müze binaları, park ve diğer tesislerin yapılmasında büyük emeği geçti[23]. Tarlan bir de "*Truva*" adlı tanıtım kitapçığı bastırdı.

1955 yılı Ekim ayına gelindiğinde Truva harabeleri açılışa hazır vaziyetteydi. Açılış töreninin 29 Ekim Cumartesi günü yapılmasına karar verildi. O gün Cumhuriyet Alanı'ndan kalkacak otobüslerin halkı 50 Kuruş karşılığında Truva'ya götürüp getirmesi kararlaştırıldı[24]. Dönemin Milli Eğitim Müdürü Celal Yardımcı, Vali Cemal Tarlan'a 19 Ekim'de bir mektup göndererek teşekkür etti:

"*Sayın Cemal Tarlan*

Çanakkale Valisi

Truva Harabelerinin tanzim ve temizlik işlerinde gösterdiğiniz yakın alakaya teşekkür eder, bundan sonraki çalışmalarınızda da başarılar dilerim.

Maarif Vekili

Celal Yardımcı" [25]

28 Ekim 1955 günü Truva Harabelerinin açılışa hazır olduğu ve son hali ile yerli ve yabancı turistlerin üzerinde iyi bir intiba bırakacağı ilan ediliyordu[26]. 29 Ekim günü Truva harabelerinin açılış tören programını Çanakkale Valiliği hazırladı. Programa göre Çanakkale Milletvekili Bedii Enüstün ve Çanakkale Kız Sanat Enstitüsü Müdiresi Nerime Doğrul, Truva'nın tarihi önemi hakkında birer konuşma yaptılar. Daha sonra Vali Cemal Tarlan Truva Harabelerinin ve yapımı tamamlanan Truva Müzesi'nin açılışını yaptı[27].

---

[18] Çanakkale, yıl:40, sayı:1443, 26 Mart 1955, s.1.

[19] "Turistik Otel için Yeni Proje Yapıldı," *Kale*, yıl:2, sayı:527, 25 Mart 1955, s.1.

[20] Çanakkale, yıl:40, sayı:1461, 13 Ağustos 1955, s.1.

[21] "Vakıflar Otelinin İhalesi Yenilendi," *Kale,* yıl:3, sayı:675, 21 Eylül 1955, s.1.

[22] "Evkaf Truva Oteli," *Kale,* yıl:3, sayı:723, 16 Kasım 1955, s.1.

[23] "Truva Harabelerinde Çalışmalar ve Yeni Tesisler," Çanakkale, yıl:40, sayı:1487, 24 Eylül 1955, s.1

[24] Truva Harabelerinin Açılış Töreni," *Kale,* yıl:3, sayı:694, 21 Eylül 1955, s.1.

[25] "Maarif Vekilimiz Celal Yardımcı'dan Teşekkür Mektubu," *Kale,* yıl:3, sayı:699, 19 Ekim 1955, s.1.

[26] "Tarihi Truva'nın Açılış Merasimi Yarın Yapılacak," *Kale,* yıl:3, sayı:707, 28 Ekim 1955, s.1.

[27] "Truva Harabeleri Büyük Bir Merasimle Açıldı." *Kale,* yıl:3, sayı:709, 30 Ekim 1955, s.1; "Truva'nın Yeni Tesisleri Açılış Töreni," Çanakkale, yıl:40, sayı: 1473, 5 Kasım 1955, s.1-2.

Truva harabeleri ve müzesinin açılışından beş gün sonra ilk önemli ziyaretçileri İçişleri Bakanı Ethem Menderes ve Federal Almanya Milli Savunma Bakanı Theodor Blank ve Genelkurmay Başkanı Orgeneral Adolf Heusinger oldu. 3 Kasım 1955 Perşembe günü saat 14.00'te iki askeri uçakla Çanakkale'ye gelen Menderes, Blank, Heusinger ile Alman yüksek rütbeli subaylarını Vali Cemal Tarlan karşıladı. Alman heyet akşam ülkelerine geri döneceklerinden hemen Truva'ya gittiler[28]. Yirmi altı kişilik heyet Truva'yı ziyaret ettikten sonra Çanakkale'ye döndüler ve uçakla İstanbul üzerinden ülkelerine geri döndüler. Heyette yer alan Ordinaryüs Profesör Doktor Kurt Bittel, Truva harabelerinin yeni halini çok beğendiğini belirterek, bu çalışmada emeği geçen ve kendi öğrencisi de olan Çanakkale Lisesi Tarih Öğretmeni Rabiye Yakın'a ve Erkek Sanat Enstitüsü Resim Öğretmeni Şadiye Erdölen'e teşekkür etti[29].

Truva Harabelerinin yeniden düzenlenerek açılması sırasında Vali Cemal Tarlan bir de "*Truva Hatıra Pulları*" basılması için girişimde bulundu. Ulaştırma Bakanlığı nezdinde yapılan girişim Bakanlık tarafından olumlu karşılandı ancak teknik bazı sebeplerden dolayı törene yetişmesinin mümkün olmadığı belirtildi ve bu pullar 1956 yılında emisyon programına alındı[30]. "*Truva Hatıra Pulları*"nın eksizleri Resim Öğretmeni Şadiye Erdölen tarafından yapıldı. "*Truva Hatıra Pulları*" 1956 yılı 1 Ocak tarihinde halkın kullanımına sunuldu. Pulları PTT Genel Müdürlüğü Avusturya'da bastırdı. Bu pullar tahta atı, anfi tiyatro ve vazoyu içeriyordu. Bu arada 1956 yılında Azra Erhat ve A. Kadir tarafından "İlyada" da günümüz Türkçesine çevrildi.

Demokrat Parti, genelde Türkiye'nin özelde Çanakkale Truva'nın tanıtılmasına büyük önem verdi. Özellikle Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın Amerika ziyaretinden sonra turizm ve tanıtma konusunda hükümetin özel bir çaba içerisine girdiği görülmektedir. Bizzat bu çalışmaları Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın da takip ettiği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda Boğazdan geçecek olan gemilerin görebileceği şekilde 18 Mart Tepesi'ne ışıklı bir Atatürk panosunun yapılması da bizzat Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın direktifleri ile gerçekleşmiştir.

[28] "Dâhiliye Vekilimiz Ethem Menderes Almanya Milli Müdafaa Vekili Ekselans Theodor Blank," *Kale,* yıl:3, sayı:713, 4 Kasım 1955, s.1.

[29] "Truva'daki Düzen ve İntizam," *Kale,* yıl:3, sayı:714, 5 Kasım 1955, s.1

[30] "Truva Hatıra Pulları," *Kale,* yıl:3, sayı:703, 22 Ekim 1955, s.1

KAYNAKÇA

"Çanakkale'de İktisadi Etütler: İlk Toplantıda Belirtilen Fikirler," Çanakkale, yıl:37, sayı:1291, 9 Şubat 1952, s.1.

"Çanakkale'yi İktisaden Tetkik Eden Heyet İlçelerimizde," Çanakkale, yıl:37, sayı:1291, 19 Şubat 1952), s.1.

"Çanakkale-İstanbul Arasında Hava Seferleri," Çanakkale, yıl:38, sayı:1370, 29 Temmuz 1953, s.1.

"Dâhiliye Vekilimiz Ethem Menderes Almanya Milli Müdafaa Vekili Ekselans Theodor Blank," *Kale,* yıl:3, sayı:713, 4 Kasım 1955, s.1.

"Evkaf Genel Müdürlüğü'nün Yaptıracağı Turistik Otel Yakında İhaleye Çıkarılacak," *Kale,* yıl:2, sayı:509, 4 Mart 1955, s.1.

"Evkaf Truva Oteli," *Kale,* yıl:3, sayı:723, 16 Kasım 1955, s.1.

"Maarif Vekilimiz Celal Yardımcı'dan Teşekkür Mektubu," *Kale,* yıl:3, sayı:699, 19 Ekim 1955, s.1.

"Milletvekillerimiz Şehrimizde," Çanakkale, yıl:37, sayı:1291 (9 Şubat 1952), s.1.

"Şehrimize Ankara'dan Bir Mütehassıs Heyet Geliyor," Çanakkale, yıl:37, sayı:1290 (2 Şubat 1952), s.1-2.

"Şehrimize Gelecek Turistler," Çanakkale, yıl:37, sayı:1299, 5 Nisan 1952, s.1.

"Tarihi Truva'nın Açılış Merasimi Yarın Yapılacak," *Kale,* yıl:3, sayı:707, 28 Ekim 1955, s.1.

"Truva Harabeleri Büyük Bir Merasimle Açıldı." *Kale,* yıl:3, sayı:709, 30 Ekim 1955, s.1;

"Truva Harabelerinde Çalışmalar ve Yeni Tesisler," Çanakkale, yıl:40, sayı:1487, 24 Eylül 1955, s.1

"Truva Harabelerinin Açılış Töreni," *Kale,* yıl:3, sayı:694, 21 Eylül 1955, s.1.

"Truva Hatıra Pulları," *Kale,* yıl:3, sayı:703, 22 Ekim 1955, s.1

"Truva'daki Düzen ve İntizam," *Kale,* yıl:3, sayı:714, 5 Kasım 1955, s.1

"Truva'nın Yeni Tesisleri Açılış Töreni," Çanakkale, yıl:40, sayı: 1473, 5 Kasım 1955, s.1-2.

"Turing Kulüp Törenle Açıldı," Çanakkale, yıl:37, sayı:1302, 26 Nisan 1952, s.1.

"Turistik Otel için Yeni Proje Yapıldı," *Kale*, yıl:2, sayı:527, 25 Mart 1955, s.1.

"Vakıflar Otelinin İhalesi Yenilendi," *Kale,* yıl:3, sayı:675, 21 Eylül 1955, s.1.

"Valimiz İçişleri Bakanlığı Müsteşar Muavinliğine Tayin Olundu," Çanakkale, yıl:36, sayı:1263, 21 Temmuz 1951, s.1.

Alyot, Halim Tevfik, "Yükseköğretim Gençliği ve Turizm Davamız," *Gençlik ve Turizm,* sayı:1, 15 Ocak 1953, s.1-3.

Conk, A.C., Çanakkale İlinin İktisadi Tetkiki, İstatistik Genel Müdürlüğü Teksir Dairesi, Ankara 1952.

Çanakkale, yıl:40, sayı:1443, 26 Mart 1955, s.1.

Çanakkale, yıl:40, sayı:1461, 13 Ağustos 1955, s.1.